

Hronika / Chronik

Izveštaj o radu Centra za balkanološka ispitivanja u 2025. godini (hronika)

Tokom 2025. godine Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH realizirao je niz aktivnosti u okviru redovnog djelovanja, naučnoistraživačkih projekata, digitalnih datoteka i izdavačke djelatnosti. Rad Centra odvijao se u skladu sa programom aktivnosti definisanim na sjednici Centra održanoj 4. oktobra 2024. godine.

U prvim mjesecima ove godine okončane su sve obaveze oko štampanja i distribucije broja 53 *Godišnjaka/Jahrbucha* za 2024. godinu, koji je već krajem te godine bio dostupan u online formi. Paralelno s tim, odvijale su se pripreme za novi broj *Godišnjaka/Jahrbucha* br. 54 za 2025. godinu. U okviru redovne procedure pristiglo je devet radova, od kojih je osam nakon recenzentskog postupka prihvaćeno za objavljivanje. Od toga jedan rad, mada pozitivno recenziran, nije uvršten u ovaj broj jer autor nije prihvatio obimne i sadržajne recenzentske primjedbe. Tokom ove godine intenziviran je rad na unapređenju online prisustva časopisa, a posebno je značajno što je *Godišnjak/Jahrbuch* prihvaćen u međunarodni repozitorij DOAJ, čime je povećana njegova vidljivost i dostupnost široj naučnoj zajednici.

U okviru digitalnih projekata Centra nastavljeno je održavanje i unapređivanje dviju baza podataka: *Korpusa srednjovjekovnih bosanskih tekstova* i *Datoteke grobova prastanovnika sjeverozapadnog Balkana*. *Korpus* funkcioniše stabilno i ostvaruje zapažen broj posjeta i korištenja u istraživanjima i nastavi. Članica Centra prof. dr. Lejla Nakaš koja vodi ovaj projekat najavila je njegovo proširenje novim rukopisima, uključujući i verziju *Aleksandride*. To će u narednom periodu biti predmet posebnog elaborata za apliciranje na projektne fondove. Centar će ponovo zatražiti od IT službi dostavljanje polugodišnjih statističkih pregleda korištenja *Korpusa* radi praćenja njegove upotrebe. *Datoteka grobova* i dalje zahtijeva metodološke korekcije i tehničku stabilizaciju, pa je tokom 2025. godine nastavljen kontinuiran rad na njenom unapređenju, uz angažman vanjske saradnice Melite Halilović.

Tokom godine značajan dio aktivnosti bio je posvećen pripremama projekta arheoloških istraživanja na lokalitetu Klisura-Kadića brdo. U saradnji sa Institutom za prahistorijsku arheologiju Slobodnog univerziteta u Berlinu, okončana je pripremna faza dokumentacije za apliciranje kod fondacije DFG. Izvršni odbor ANUBiH-a je na sjednici održanoj 25. decembra 2024. godine odobrio provođenje projektnih priprema u prostorijama Centra, uključujući pristup vanjskim saradnicima koji rade na projektu, a to su u ovom momentu prof. dr. Elke Kaiser i Melita Halilović. Ovom odlukom potvrđeno je i učesće Sabine Vejzagić, sekretarke časopisa *Godišnjak/Jahrbuch*, u pripremnim i istraživačkim fazama projekta, čime je osnažen tim i institucionalno potvrđena saradnja sa istraživačima iz Bosne i Hercegovine. Očekuje se da će 2026. godina, nakon završetka apliciranja, predstavljati početak naredne faze terenskih istraživanja na Kadića brdu.

Pored projektnih aktivnosti, 2025. godina je obilježena i završnim pripremama za štampu monografije prof. dr. Adnana Kaljanca posvećene prvom školovanom bosanskohercegovačkom arheologu, Vejsilu Ćurčiću. Ova monografija predstavlja završni dio autorske trilogije o pionirima arheologije u Bosni i Hercegovini. U saradnji s Muzejom Grada Sarajeva i Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, ovim je povodom u aprilu 2026. godine planirano održavanje trodnevne manifestacije, koja će uključivati promociju knjige, otvaranje Ćurčićeve spomen-sobe i izložbu njegove neobjavljene dokumentacije.

Na sjednicama Centra razmatrana su pitanja proširenja članstva ove institucije. U tom smislu je u ANUBiH završen proces prijema dr. sci. Olge Pelcer-Vujačić i dr. sci. Ivana Basića u članstvo Centra. Na sastanku održanom 1. 10. 2025. godine pokrenut je proces prijema doc. dr. Amre Šaćić Beća, a na istom sastanku dr. Branko Kirigin izabran je u Redakciju časopisa *Godišnjak/Jahrbuch*.

Rad Centra u 2025. godini odvijao se u kontinuitetu sa prioritetima utvrđenim prethodnih godina. Unapređenje publikacijske djelatnosti, osnaživanje digitalnih resursa, saradnja s međunarodnim institucijama i razvoj istraživačkih projekata i dalje predstavljaju temeljne pravce djelovanja. Nažalost, ostali smo bez dugogodišnjeg člana Centra i člana Redakcije časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* prof. dr. Ante Miloševića, koji je preminuo 24. jula 2025. godine.

Sabina Vejzagić